

Analyse | kraka

26. marts 2013

Læreruddannelsen tiltrækker i stigende grad studerende med lave karakterer

Af Esben Anton Schultz

Med den nye læreruddannelse skærpes optagelseskravene til læreruddannelsen. Således kræves en gymnasiekvotient på 7,0 (efter 7-trinsskalen) for at blive optaget direkte, mens øvrige ansøgere skal gennemgå optagelsessamtaler. Denne analyse ser nærmere på, om læreruddannelsens evne til at tiltrække fagligt dygtige studerende har ændret sig de seneste årtier.

Hovedkonklusioner

- Siden 1990 er der sket et markant fald i læruddannelsernes evne til at tiltrække studerende med gennemsnitlige eller høje karaktergennemsnit fra gymnasiet.
- Hovedparten af de unge med gymnasial baggrund, som søger ind på læreruddannelsen, ligger i den meget lave ende af karakterskalaen. Det gælder ikke mindst for mændene, hvor ca. 50 pct. af de optagne i 2010 havde et gymnasiesnit på under 5. Det er udtryk for et markant skift siden 1990, hvor de, der blev optaget, havde nogenlunde samme karakterfordeling, som alle studenter under ét.
- Det store skift i rekrutteringsgrundlaget kan bl.a. være forbundet med, at optaget på læreruddannelserne og videregående uddannelser er steget væsentligt, og at konkurrencen om de studerende er skærpet. Det er formentligt sværere at tiltrække de bedste studerende i dag end tidligere.
- Det betydelige optag fra den lave ende af karakterfordelingen ser også ud til at bidrage til det store frafald på læreruddannelsen. Frafaldet er således særligt stort blandt unge mænd med lave karaktergennemsnit. Men det ændrer ikke ved, at de der færdiggør læreruddannelsen, også har relativt lave karaktergennemsnit fra gymnasiet.
- De skærpede adgangskrav på læreruddannelsen og de større faglige krav på selve uddannelsen vil formentlig betyde, at færre med lave karakterer søger optag og gennemfører. Det kan medføre rekrutteringsproblemer de kommende år og kan have den konsekvens, at "manglen" på mænd i folkeskolen forøges. Det er måske til at leve med, hvis det faglige niveau øges blandt de, der gennemfører. Om det lykkes er imidlertid uklart. Det kan kræve flere tiltag, som gør uddannelsen mere tillokkende.

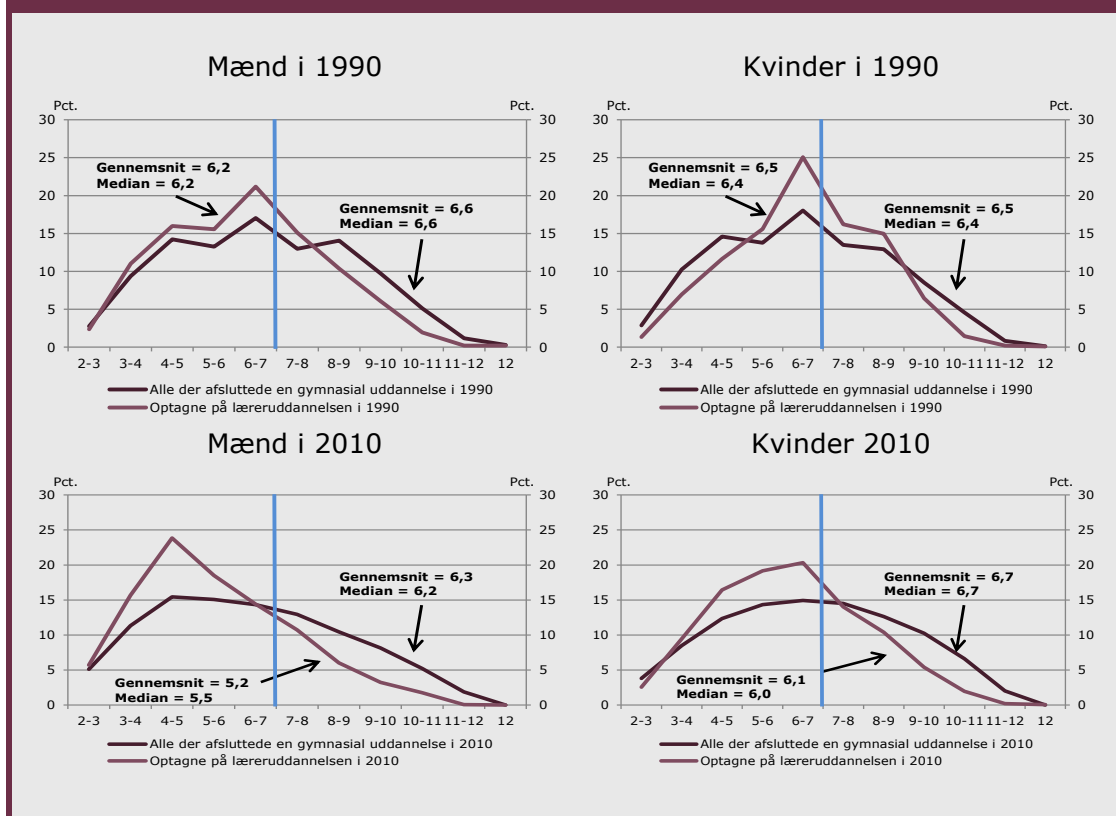
Kontakt

Forskningschef
Esben Anton Schultz
Tlf. 2681 5779
E-mail ess@kraka.org

Læreruddannelsen tiltrækker færre dygtige studerende i dag end tidligere

De kvinder, der blev optaget på læreruddannelsen i 1990, havde et gennemsnit på ca. 6,5 (efter den nye 7-trinsskala), og halvdelen af de optagne kvinder, havde karakterer over 6,4 (medianen). Det svarede nogenlunde til karakterfordelingen for alle kvindelige studenter fra 1990, idet der dog var en lille tendens til, at de kvindelige lærer især blev rekrutteret fra midten af karakterfordelingen. Personer med meget høje og meget lave karakterer var i nogen grad underrepræsenterede. Det fremgår af figur 1, som viser karakterfordelingen for alle, der blev studenter i 1990 og i 2010, og for studerende, der blev optaget på læreruddannelsen i de pågældende år.

Figur 1: Fordelingen af karaktergennemsnit fra gymnasiale uddannelser blandt optagne på læreruddannelse og alle studenter

Anm.: Karaktergennemsnit er angivet efter 7-skalaen. Omregning fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen er sket ved hjælp af Undervisningsministeriets omsætningstabel, jf. <http://www.uvm.dk/I-fokus/7-trins-skalaen/Omregning-af-karaktergennemsnit>.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

De mænd, der blev optaget på læreruddannelsen i 1990, havde et gennemsnit, som var marginalt mindre end gennemsnittet for alle mandlige studenter. Der var således en svag tendens til, at læreruddannelserne rekrutterede mænd fra den lave ende af karakterfordelingen.

Hvis man ser på optaget på læreruddannelsen i 2010 er billedet skiftet afgørende. Hovedparten af de studerende rekrutteres nu fra den lave ende af karakterfordelingen (figur 1 nederst). For mændenes vedkommende er det mere end 2/3 af de optagne, som har et karaktersnit, der ligger under det gennemsnitlige gymnasiesnit for alle studenter under et.

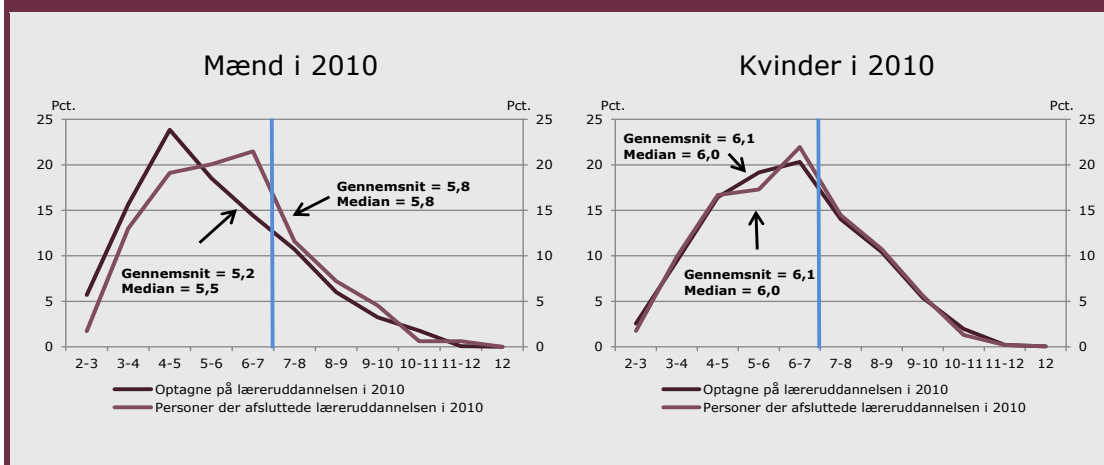
Knap 50 pct. af mændene, der blev optaget på læreruddannelsen i 2010, havde karaktergennemsnit på under 5. Det er en større andel end når man ser på alle mandlige studenter under ét. Her var det 30 pct. som havde gennemsnit under 5. Desuden er det kun godt 20 pct. af de optagne mænd på læreruddannelserne, som har gennemsnit over 7. Omkring 80 pct. af de mænd, der i 2010 blev optaget på læreruddannelsen på baggrund af en studentereksamen, ville dermed ikke opfylde det nye karakterkrav på læreruddannelse. Læreruddannelsen har således rigtig svært ved at tiltrække mænd med høje karakterer.

For kvinderne er bevægelsen den samme. Rekrutteringen er flyttet ned i den lave ende af karakterskalaen, mens der er en klar underrepræsentation af studerende med høje gymnasiekarakterer. Der er omkring 2/3 af de optagne kvinder på læreruddannelsen i 2010, som ikke ville kunne komme ind på karaktererne alene i dag, og derfor skulle have været til samtale.

Blandt de færdiguddannede lærere er der også en klar tendens til, at rekrutteringen sker i den lave ende af karakterfordelingen. Det fremgår af figur 2, som sammenligner karakterfordelingen for dem, der færdiggjorde læreruddannelsen i 2010, med dem, der blev optaget på læreruddannelsen samme år.

For mændenes vedkommende er der dog en tendens til, at de færdiguddannede har lidt bedre snit end de mænd, der blev optaget. Det afspejler et større frafald på læreruddannelsen blandt de mænd, som kommer ind på læreruddannelsen med et lavt karaktergennemsnit. For kvinderne kan dette billede ikke genfindes.

Figur 2: Fordelingen af karaktergennemsnit fra gymnasiale uddannelser blandt optagne på læreruddannelsen og færdiguddannede lærere

Anm.: Karaktergennemsnit er angivet efter 7-skalaen. Omregning fra 13-skalaen til 7-trinsskalaen er sket ved hjælp af Undervisningsministeriets omsætningstabel, jf. <http://www.uvm.dk/I-fokus/7-trins-skalaen/Omregning-af-karaktergennemsnit>.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.